

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/219/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418204620
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6418204620.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

G. Q., nar. XX.X.XXXX,
P. Q., nar. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov : matky E. J., nar. X.X.XXXX, trvale bytom P. Y., okres X. nad Y. a otca G. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I. č. XXX, okres X. nad Y., mal. deti bytom ako otec, o návrhu otca na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Matka E. J., nar. X.X.XXXX je povinná platiť zvýšené výživné na maloleté deti P. Q., nar. XX.X.XXXX a G. Q., nar. XX.X.XXXX, a to vo výške po 100,-Eur mesačne na každé maloleté dieťa, počínajúc od 2.11.2018 so splatnosťou vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

II. Nedoplatky na výživnom splatnom za obdobie od 2.11.2018 do 31.3.2019 v celkovej výške po 497,-Eur na každé maloleté dieťa, je matka povinná zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám otca.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19P/12/2015-31 zo dňa 2.4.2015, právoplatný dňa 12.5.2015 v časti výšky výživného na maloleté deti P. Q. a G. Q..

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.

Otec mal. detí G. Q., nar. XX.X.XXXX a P. Q., nar. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 2.11.2018 domáhal, aby súd rozhodol o zvýšení výživného zo strany matky zo sumy po 35,-Eur mesačne na každé mal. dieťa, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19P/12/2015-31 zo dňa 2.4.2015, právoplatným dňa 12.5.2015, a to na sumu po 100,-Eur mesačne na každé mal. dieťa, počnúc od podania návrhu na súd, so splatnosťou vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k jeho rukám. Vo svojom návrhu uviedol, že uvedeným rozsudkom boli mal. deti zverené do jeho osobnej starostlivosti. Spolu s mal. deťmi žije u svojich rodičov v rodinnom dome v obci I.. Pobyť matky je neznámy. Mal. deti navštevujú základnú školu v I. - mal. G. 3. ročník a mal. P. 1. ročník. Deti sú staršie, fyzicky vyspelejšie a je nepochybné, že úmerne s vekom a rastom sa zvýšili výdavky na ich výživu a zabezpečenie nevyhnutných potrieb ako oblečenie, obuv, hygiena, školské potreby a zdravotná starostlivosť.

2.

Uznesením č.k. 26P/219/2018-8 zo dňa 14.1.2019 súd maloletým deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica.

3.

Matka sa na pojednávanie nedostavila, hoci bola riadne a včas predvolaná. Predvolanie spolu s návrhom, výzvou na vyjadrenie a poučením jej boli doručované na adresu trvalého pobytu P. Y., kde si však zásielku neprevzala. Súd preto vykonal lustrácie pobytu matky, pričom inú adresu jej bydliska nezistil. Podľa správy OR PZ Žiar nad Hronom, Obvodné oddelenie PZ v Žiari nad Hronom zo dňa 18.2.2019 je pobyt matky neznámy a keďže táto je trestne stíhaná, bol na ňu Okresným súdom Žiar nad Hronom vydaný príkaz na zatknutie sp. zn. 0Tp/76/2016. Trestné stíhanie je pre neprítomnosť obv. E. J. prerušené podľa § 228 ods. 2 písm. a/ Tr. poriadku od 21.6.2016. Po osobe je vyhlásené aj celoštátne pátranie, doposiaľ bez kladného výsledku. Nakoľko súd adresu pobytu matky nezistil, doručoval jej následne návrh spolu s predvolaním a ďalšími písomnosťami postupom podľa § 116 ods. 2 CSP tzn. zverejnením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu. Návrh na začatie konania sa podľa tohto ustanovenia zákona považuje za doručený po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. V danom prípade nastala zákonná fikcia doručenia dňom 1.3.2019. Keďže matka neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnila, ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania na iný termín, súd podľa § 180 CSP v spojení s § 31 CMP a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v jej neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

4.

Otec sa na pojednávaní pridržiaval písomne podaného návrhu. Vypovedal, že na podanom návrhu trvá, nakoľko výživné, ktoré bolo doposiaľ určené len vo výške po 35,-Eur mesačne je veľmi nízke. Pokiaľ by nežil so svojimi rodičmi, ktorý mu pomáhajú, tak by to vôbec nevládal. On je stále nezamestnaný, pričom t.č. je na maródke, nakoľko mal porážku. Poberá v súčasnosti len dávky v hmotnej núdzi okolo 62,-Eur mesačne, nemocenské asi 30,-Eur a prídavky na deti. Spolu s deťmi bývajú v rodinnom dome jeho rodičov. Rodičia sú starobní dôchodcovia. Výdavky spojené s výživou detí predstavujú náklady na školskú dochádzku, stravné v škole okolo 20 - 25,-Eur mesačne. Výdavky súvisiace so školou a ďalšie rôzne poplatky, výlety a pod. predstavujú okolo 10 - 15,-Eur mesačne. Ďalej prispieva obom deťom na poistenie a sporenie, čo je po 25,-Eur mesačne. Náklady na stravovanie, okrem školy vychádzajú okolo 50,-Eur mesačne na jedno dieťa. Okrem toho sú výdavky týkajúce sa oblečenia a ďalších vecí. Zdravotný stav detí je našťastie dobrý. Výdavky na spoločnú domácnosť predstavujú platby súvisiace s energiami v rodinnom dome - elektrina okolo 76 -78,-Eur mesačne, plyn okolo 20,-Eur mesačne a ďalšie výdavky napr. poplatky za komunálny odpad a iné. Tiež sa snaží prispievať do spoločnej domácnosti, čo sa týka nákladov na stravu. Úprava práv a povinností k maloletým bola pred takmer 4 rokmi. Od tej doby sa v podstate matka s mal. deťmi nestretáva a nemajú vedomosť o jej pobyte. Výživné neplatí, styk v rozsudku upravený má, tento však nedodríava ani nedodríavala. S matkou detí bol naposledy v kontakte v roku 2015 asi 2 týždne po súde, kedy mala mať styk s deťmi.

5.

Kolízna opatrovníčka sa na pojednávaní pridržiavala písomne podanej správy o prešetrení pomerov v mieste bydliska otca a mal. detí zo dňa 8.2.2019. Výživné na mal. deti navrhla zvýšiť primerane veku a potrebám detí ako aj možnostiam a schopnostiam na strane matky.

6.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 19P/12/2015, pričom zistil tento skutkový a právny stav veci :

Rodičia mal. detí nie sú ani neboli manželia a nežijú spolu. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 19P/12/2015-31 zo dňa 2.4.2015, právoplatným dňa 12.5.2015 boli obidve mal. deti zverené na základe schválenej rodičovskej dohody do osobnej starostlivosti otca, ktorý je tiež oprávnený mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok. Matka sa zaviazala platiť výživné na mal. deti vo výške po 35,-Eur mesačne na každé dieťa, počínajúc od 1.4.2015, so splatnosťou vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Rozsudkom bol zároveň upravený styk matky s mal. deťmi, a to každý páry týždeň v mesiaci v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod.. V čase rozhodovania súdu býval otec s mal.

deťmi v rovnakom mieste bydliska ako v súčasnosti. Bol na rodičovskej dovolenke. Poberal rodičovský príspevok vo výške 203,20,-Eur mesačne a rodinné prídavky po 47,04,-Eur mesačne. Rodičia žili v spoločnej domácnosti do 15.11.2014, kedy matka spoločnú domácnosť opustila. Matka potom bývala v obci P. Y. - I., Ul. Do doliny X/XX v rodinnom dome svojho otca. Na pojednávaní vypovedala, že pracuje ako krupierka a zarobí v čistom okolo 380 - 400,-Eur mesačne. Mal. deti navštevovali materskú školu, kde sa uhrádzali poplatky spolu po 60,-Eur mesačne. Rodičia nemali iné vyživovacie povinnosti.

7.

Podľa § 62 ods. 1,2 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1,3 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

8.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ktorému zodpovedá procesné ust. § 121 CMP umožňuje v prípade ak nastane zmena pomerov zmeniť aj bez návrhu (u maloletých detí) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov, teda aj so spätnou účinnosťou. Za zmenu pomerov v zmysle Zákona o rodine nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného.

9.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zvýšenie výživného na mal. deti G. Q. a P. Q. je dôvodný. Okresný súd porovnávajúc všetky rozhodujúce okolnosti v čase predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe zistil, že došlo ku podstatným zmenám pomerov na strane rodičov ako i mal. detí. Výživné zo strany matky bolo určené vo výške po 35,-Eur mesačne rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 19P/12/2015, a to počínajúc od 1.4.2015 tzn. pred takmer štyrmi rokmi. Od tohto obdobia došlo k zvýšeniu vyživovacích potrieb mal. detí predovšetkým z dôvodu vyššieho veku, školskej dochádzky na prvom stupni ZŠ, nákladov na voľnočasové aktivity a vzdelávanie, ako aj kvôli nárastu celkových životných nákladov (§ 78 ods. 3 ZR). Súd mal preukázané, že mal. deti navštevujú základnú školu v obci I., pričom mal. G. je žiačkou 3. ročníka a mal. P. 1. ročníka. Školu zvládajú bez problémov, učia sa dobre. Chodia aj do školskej jedálne, kde platia za obedy po cca. 20,-Eur mesačne. Otec s mal. deťmi bývajú naďalej v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jeho rodičov. Dom je kompletne zariadený, udržiavaný v poriadku a čistote. Deti majú vlastnú detskú izbu, kde majú vytvorený dostatočný priestor pre hru, oddych i prípravu do školy. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, tento je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Poberá prídavky na deti po 48,68,-Eur mesačne, náhradné výživné 70,-Eur mesačne a dávky v hmotnej núdzi - v súčasnosti vo výške 116,30,-Eur

mesačne. Mal. deťom prispieva na poistenie v Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., každému po 25,10,- Eur mesačne. Otec prispieva i na spoločnú domácnosť svojim rodičom. Náklady na stravovanie detí v domácnosti uviedol vo výške cca. 50,-Eur mesačne na jedno dieťa. Matka bola podľa lustrácie Sociálnej poisťovne zamestnaná v období od 12.8.2016 do 30.11.2016 v spol. QNK, spol. s r.o. v likvidácii, Poprad. V súčasnosti nie je vedená v evidencii Sociálnej poisťovne ako zamestnanec, SZČO ani dobrovoľne poistená osoba. Od roku 2016 sa zdržiava na neznámom mieste. Podľa informácie OO PZ Žiar nad Hronom je na ňu vydaný príkaz na zatknutie, avšak doposiaľ nezrealizovaný.

10.

Základným východiskom pri určovaní výšky výživného v zmysle ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine je povinnosť oboch rodičov podieľať sa na výžive dieťaťa podľa pomeru svojich možností a schopností, zárobkových a majetkových pomerov, pričom sa prihliada i na starostlivosť rodičov o domácnosť. Otec okrem priamych finančných výdavkov na mal. deti zabezpečuje aj všetky ich životné potreby ako bývanie, výchovu, zdravotnú starostlivosť, dochádzku do školy a iné. Osobná starostlivosť o dieťa je pritom postavená na roveň finančným plneniam. Matka sa s mal. deťmi dlhodobo nestretáva, hoci má aj súdnym rozhodnutím upravený styk, nenavštevuje ich ani príležitostne a neplní si určenú vyživovaciu povinnosť. Príjmy na strane otca sa oproti minulosti znížili, keďže predtým poberal rodičovský príspevok a v súčasnosti je odkázaný na pomoc v hmotnej núdzi. Rodičom oproti minulosti nepribudli žiadne vyživovacie povinnosti. U mal. detí nepochybne nastal podstatný nárast výdavkov súvisiacich s ich potrebami, ako súd špecifikoval vyššie, keďže sú staršie a plnia si povinnú školskú dochádzku na základnej škole. Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností súd rozhodol o zvýšení výživného na každé mal. dieťa na 100,-Eur mesačne. Takéto zvýšenie výživného podľa záveru súdu zodpovedá zmeneným pomerom, ako aj odôvodneným potrebám a veku mal. detí. Pokiaľ ide o možnosti a schopnosti na strane matky, súd poukazuje, že táto nie je evidovaná ako zamestnanec, SZČO, poberateľka invalidného dôchodku, ani ako uchádzačka o zamestnanie, či poberateľka dávky v hmotnej núdzi. Je potom opodstatnené predpokladať, že matka nie je v hmotnej núdzi a dokáže si obstaráť dostatočné prostriedky na živobytie. Nie je prípustné, aby celá vyživovacia povinnosť k mal. deťom bola prenesená len na jedného rodiča (v danom prípade otca), najmä za situácie, pokiaľ druhému rodičovi nebráni v plnení vyživovacej povinnosti žiadna objektívna a vážna prekážka ako napr. dlhodobá práceneschopnosť, invalidita, objektívna hmotná núdza a pod.. Existencia takýchto prípadných prekážok na strane matky nebola preukázaná a preto je potrebné vychádzať z princípu potenciality príjmov na strane matky. Na základe uvedených skutočností súd návrhu na zvýšenie výživného ako dôvodnému vyhovel.

11.

Podľa § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine súd výživné zvýšil od podania návrhu na súd t.j. od 2.11.2018, ku ktorému dňu už bola preukázaná zmena pomerov účastníkov konania. Matke potom vznikli za obdobie do 31.3.2019 nedoplatky na výživnom za celé štyri mesiace - december 2018 až marec 2019 a 29 dní mesiaca november, v celkovej výške po 497,-Eur na každé maloleté dieťa. Výpočet nedoplatku je nasledovný : [(4 mesiace x 100,-Eur) = 400,-Eur] + [(100,-Eur : 30 dní x 29 dní = 97,-Eur]. Nedoplatky na výživnom súd matke s poukazom na ust. § 232 ods. 3 veta prvá CSP uložil zaplatiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

12.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).